

عنوان مقاله:

بدایع و افکار نو در سوانح العشاق احمد غزالی و لمعات فخرالدین عراقی

محل انتشار:

پانزدهمین کنفرانس بین المللی زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

آرش ابوالفتحی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز و دبیر آموزش و پرورش

خلاصه مقاله:

افکار نو در در تصوف در همه عرصه های مختلف تاریخ با رنگی برجسته نمایان می شوند؛ تا جاییکه سال ها مورد بحث متصوفه و عرفا قرار گرفته اند. هدف از این پژوهش بررسی و کشف افکار نو در دو کتاب مهم سوانح و لمعات می باشد و این تحقیق به شیوه کتابخانه ای و مطالعه و بررسی کتابها و مقالات و ... انجام شده است. در دو کتاب سوانح و لمعات به یافته های جدیدی از مباحث مختلفی چون هرمنوتیک و شطحیات و نوع نگاه به ابلیس دست یافته ایم. غزالی در تفسیر روایت «ان الله جمیل یحب الجمال» بر این باور است که نظر کردن به هر زیبایی در واقع نظر به عشق حقیقی است. و همچنین در تفسیر آیه «یحبههم و یحبونه» آن را دال بر سبقت خدا بر آدمی می داند. عراقی نیز درباره «یحبههم و یحبونه» واژه یحبهم را به خاطر اینکه عشق در جمال و کمال معشوق خویش مطالعه کند مطرح کرده؛ چرا که به نظر ایشان اثبات دو چیز عاشق و معشوق کفر می باشد به خاطر اینکه او همه چیز را یکی می داند. در بیانات عراقی تفسیر «انا لله و انا الیه راجعون» در نوع خود منحصر به فرد می باشد چرا که از نظر ایشان اگر مرجع عین مصدر باشد آمدن هیچگونه فایده ای ندارد رجوع نه به آنجایی است که صدور است. غزالی در باب شطحیات بر پیشینیانی چون منصور حلاج و بایزید بسطامی انتقاد وارد کرده و به نظر ایشان این گفته ها شامل مسیر نهایی عرفان نمی باشد؛ بلکه مراحلی از حالات سیر و سلوک عارف می باشد. مهمترین افکار نو درباره ابلیس می باشد که از نظر غزالی هرکس توحید را از ابلیس نیاموزد ملحد هست و همچنین دلیل عدم سجده کردن در برابر آدم را اینگونه تفسیر می کند که هیچ کس را در شان عزت خدا نمی داند.

کلمات کلیدی:

افکار، هرمنوتیک، شطحیات، ابلیس، تصوف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1701787>

